EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

18. detsember 2008 *

Kohtuasjas C-517/07,

mille ese on EÜ artikli 234 alusel High Court of Justice (England & Wales), Chancery Divisioni (Ühendkuningriik) 6. augusti 2007. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 22. novembril 2007, menetluses

**Afton Chemical Ltd**

*versus*

**The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs**,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja esimees A. Rosas, kohtunikud A. Ó Caoimh (ettekandja), J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus ja A. Arabadjiev,

* Kohtumenetluse keel: inglise.

kohtujurist: Y. Bot,
kohtusekretär: ametnik R. Şereş,

arvestades kirjalikus menetluses ja 23. oktoobri 2008. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Afton Chemical Ltd, esindajad: P. Lasok, *QC*, ja *barrister* V. Sloane, keda volitas *solicitor* E. Philpott,

– Ühendkuningriigi valitsus, esindaja: I. Rao, keda abistas *barrister* M. Angiolini,

– Saksamaa valitsus, esindajad: M. Lumma ja C. Blaschke,

– Kreeka valitsus, esindajad: K. Georgiadis, I. Bakopoulos ja V. Karra,

– Itaalia valitsus, esindaja: R. Adam, keda abistas *avvocato dello stato* P. Gentili,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: R. Lyal ja W. Mölls,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 25. veebruari 1992. aasta direktiivi 92/12/EMÜ aktsiisiga maksustatava kauba üldise korralduse ja selle kauba valdamise, liikumise ning järelevalve kohta (EÜT L 76, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 179) artikli 3, nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiivi 92/81/EMÜ mineraalõlidele kehtestatud aktsiisimaksude struktuuri ühtlustamise kohta (EÜT L 316, lk 12) artikli 2 lõike 3 esimese lõigu ja artikli 8 lõike 1 punkti a – mõlemaid direktiive on muudetud nõukogu 22. detsembri 1994. aasta direktiiviga 94/74/EÜ (EÜT L 365, lk 46; ELT eriväljaanne 09/01, lk 264; edaspidi vastavalt „direktiiv 92/12" ja „direktiiv 92/81") – ning nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ, millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik (ELT L 283, lk 51; ELT eriväljaanne 09/01, lk 405), artikli 2 lõike 3 teise lõigu ja artikli 2 lõike 4 punkti b esimese taande tõlgendamist.

2 Taotlus esitati Afton Chemical Ltd (edaspidi „Afton") ja Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customsi (edaspidi „Commissioners") – kes vastutab Ühendkuningriigis aktsiisimaksude ja energiatoodete maksude haldamise ja kogumise eest – vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab kütuselisandite pealt maksu tasumist ajavahemiku eest 19. novembrist 2000 kuni 31. detsembrini 2004.

## Õiguslik raamistik

### *Ühenduse õigus*

#### Direktiiv 92/12

3 Direktiivi 92/12 artikkel 1 näeb ette:

„1. Käesoleva direktiiviga nähakse ette kord kauba kohta, mida maksustatakse aktsiisiga ja sellise kauba tarbimisel otse või kaudselt kogutavate teiste kaudsete maksudega, välja arvatud käibemaks ja ühenduse kehtestatud maksud.

2. Konkreetsed sätted aktsiisiga maksustatava kauba maksustamise struktuuri ja maksumäärade kohta nähakse ette eraldi direktiividega.”

4 Nimetatud direktiivi artikli 3 lõiked 1 ja 2 ning lõike 3 esimene lõik sätestavad:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse ühenduse tasandil järgmistele toodetele, nagu need on määratletud asjaomastes direktiivides:

– mineraalõlid,

[…]

2. Lõikes 1 loetletud kaubale võib kehtestada teisi eriotstarbelisi kaudseid makse, kui need on kooskõlas aktsiisi ja käibemaksu puhul kohaldatavate maksustamiseeskirjadega maksubaasi ning maksu arvutamise, sissenõudmise ja järelevalve kohta.

3. Liikmesriigid jätavad enesele õiguse kehtestada või säilitada makse lõikes 1 nimetamata kaubale tingimusel, et nimetatud maksud ei too liikmesriikide vahelises kaubanduses kaasa formaalsusi piiriületamisel.”

Direktiivid 92/81 ja 92/82/EMÜ

5 Direktiivi 92/81 artikli 1 lõige 1 näeb ette:

„Liikmesriigid kehtestavad mineraalõlidele ühtlustatud aktsiisimaksu käesolevas direktiivis sätestatud korras.” [mitteametlik tõlge]

6 Sama direktiivi artikkel 2 sätestab:

„1. Käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse mineraalõlina järgmisi tooteid:

[…]

k) [kombineeritud nomenklatuuri, edaspidi „KN”]-koodi 3811 alla kuuluvad tooted;

[…]

2. Mineraalõlidele, välja arvatud need, mille aktsiisimäär on sätestatud direktiivis [92/82], kehtestatakse aktsiisimaks, kui need on mõeldud kasutamiseks või neid müüakse või kasutatakse kütteaine või mootorikütusena. Otstarbest lähtuv aktsiisimäär võrdub samaväärsele kütteainele või mootorikütusele kehtestatud määraga. [mitteametlik tõlge]

3. Lisaks lõikes 1 loetletud maksustavatele toodetele maksustatakse mootorikütusega samaväärselt kõik tooted, mis on mõeldud kasutamiseks või mida müüakse või kasutatakse mootorikütusena, kütuselisandina või täiteainena. Kõigile muudele süsivesinikele (välja arvatud kivisüsi, pruunsüsi, turvas ja teised samalaadsed tahked süsivesinikud või maagaas), mis on mõeldud kasutamiseks või mida müüakse või kasutatakse kütteainena, kehtestatud aktsiisimäär võrdub samaväärsele mineraalõlile kehtestatud määraga. [mitteametlik tõlge]

[…]

4. Käesolevas direktiivis sisalduvad viited [KN-i] koodidele on viited [KN-i] 1. oktoobril 1994 kehtinud versiooni koodidele.”

7 Direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 1 punkt a sätestab:

„Lisaks sellele, mis on direktiivi [92/12] üldsätetega ette nähtud aktsiisiga maksustatavate toodete maksust vabastamise kohta, ja piiramata muude ühenduse sätete kohaldamist, peavad liikmesriigid ühtlustatud aktsiisist vabastama järgmisena loetletud tooted tingimustel, mille nad sätestavad selleks, et tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ära hoida maksudest kõrvalehoidmist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi:

a) mineraalõlid, mis on mõeldud kasutamiseks muul otstarbel kui mootorikütuse või kütteainena.”

8 Nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiiv 92/82/EMÜ, mis käsitleb mineraalõlide aktsiisimäärade ühtlustamist (EÜT L 316, lk 19) ning mida on muudetud direktiiviga 94/74, (edaspidi „direktiiv 92/82”) kehtestab teatavate mineraalõlide aktsiisi alammäära. Direktiivi 92/82 artiklis 2 loetletakse direktiivi kohaldamisalasse kuuluvad mineraalõlid, mille hulka ei kuulu KN-koodi 3811 alla kuuluvad tooted.

Direktiiv 2003/96

9 Direktiivi 2003/96 põhjendused 1–3 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) [D]irektiivi [92/81] ja […] direktiivi [92/82] reguleerimisala piirdub mineraalõlidega.

(2) Selliste ühenduse sätete puudumine, millega kehtestatakse elektrienergia ja muude energiatoodete madalaim maksustamistase peale mineraalõlide, võib avaldada negatiivset mõju siseturu nõuetekohasele toimimisele.

(3) Siseturu nõuetekohaseks toimimiseks ja ühenduse muu poliitika eesmärkide saavutamiseks on vaja ühenduse tasandil kehtestada suurema osa energiatoodete, sealhulgas elektrienergia, maagaasi ja kivisöe madalaim maksustamistase."

10 Direktiivi 2003/96 põhjendus 22 sätestab:

„Ühenduse raamistikku tuleks energiatoodete suhtes kohaldada eriti siis, kui neid kasutatakse kütteainena või mootorikütusena. Maksusüsteemi olemust ja loogikat arvestades tuleb ühenduse raamistiku reguleerimisalast välja jätta kahesuguse kasutusega energiatooted ja tooted, mida kütusena ei kasutata, samuti mineraloogilised protsessid. Samal viisil kasutatavat elektrienergiat tuleks käsitleda samamoodi."

11 Direktiivi 2003/96 artikkel 1 sätestab, et liikmesriigid kehtestavad energiatoodete ja elektrienergia maksud vastavalt käesolevale direktiivile.

12 Nimetatud direktiivi artikkel 2 näeb ette:

„1. Käesolevas direktiivis tähendab mõiste „energiatooted" tooteid, mis kuuluvad:

[…]

f) [K]N-koodi 3811 alla;

[…]

3. Kui muud energiatooted peale nende, mille maksustamistase on sätestatud käesolevas direktiivis, on mõeldud kasutamiseks või neid müüakse või kasutatakse kütteaine või mootorikütusena, maksustatakse need vastavalt kasutusele samaväärsele kütteainele või mootorikütusele kehtestatud määraga.

Lisaks lõikes 1 loetletud maksustatavatele toodetele maksustatakse kõik tooted, mis on mõeldud kasutamiseks või mida müüakse või kasutatakse mootorikütusena, kütuselisandina või täiteainena, samaväärsele mootorikütusele kehtestatud määraga.

Lisaks lõikes 1 loetletud maksustatavatele toodetele maksustatakse kõik süsivesinikud (välja arvatud turvas), mis on mõeldud kasutamiseks või mida müüakse või kasutatakse kütmiseks, samaväärsele energiatootele kehtestatud määraga.

4. Käesolevat direktiivi ei kohaldata:

[…]

b) energiatoodete ja elektrienergia kasutamise suhtes järgmistel otstarvetel:

– energiatoodete kasutamine muul otstarbel kui mootorikütuse või kütteainena,

[…]

5. Käesolevas direktiivis nimetatud [KN] koodid on komisjoni 6. augusti 2001. aasta määruse (EÜ) nr 2031/2001 (millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse (EMÜ) nr 2658/87 [EÜT L 279, lk 1] I lisa) koodid."

13 Direktiivi 2003/96 artikkel 3 sätestab:

„Direktiivi [92/12] viiteid mineraalõlidele ja aktsiisile käsitatakse mineraalõlide puhul viidetena kõikidele käesoleva direktiivi artiklis 2 nimetatud energiatoodetele ja elektrienergiale ning artikli 4 lõikes 2 nimetatud liikmesriikide kaudsetele maksudele."

14 Direktiivi 2003/96 artikli 28 lõiked 1 ja 2 sätestavad:

„1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 31. detsembril 2003. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Nad kohaldavad käesolevaid sätteid 1. jaanuarist 2004, välja arvatud artikli 16 ja artikli 18 lõike 1 sätted, mida liikmesriigid võivad kohaldada 1. jaanuarist 2003."

15 Nimetatud direktiivi artikkel 30 näeb ette:

„Olenemata artikli 28 lõikest 2 tunnistatakse direktiivid [92/81] ja [92/82] kehtetuks alates 31. detsembrist 2003."

KN-i puudutav regulatsioon

16 Direktiivides 92/81 ja 2003/96 viidatud KN-i versioonide kohaselt kuuluvad selle nomenklatuuri rubriiki 3811 „[a]ntidetonaatorid, oksüdatsiooniinhibiitorid, vaigutekkeinhibiitorid, viskoossuse regulaatorid, korrosioonitõrjevahendid ja muud mineraalõlide (k.a bensiin) ning mineraalõlidega samal eesmärgil kasutatavate vedelike valmislisandid."

*Siseriiklik õigus*

17 Aftoni, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ja komisjoni esitatud kirjalikest märkustest nähtub, et Hydrocarbon Oil Duties act 1979 (1979. aasta süsivesinikõlide aktsiisimaksu seadus) artikkel 6A on sõnastatud järgmiselt:

„1. Aktsiisimaksuga maksustatakse ükskõik kelle poolt maksustatava kasutamise jaoks ladustatav vedelik või (kui seda ei ole juba käesoleva jao alusel maksustatud) ükskõik kelle poolt sellise vedeliku maksustatav kasutamine, mis ei ole

a) süsivesinikõli

b) biodiisel

c) biosegu

d) bioetanool või

e) bioetanooli segu.

2. Käesolevas jaos tähendab igasuguse aine „maksustatav kasutamine" selle aine kasutamist

a) mis tahes mootori- või muu masina kütusena või

b) lisandina või täiteainena kõikidele ainetele, mille kasutamine kuulub maksustatava kasutamise alla."

**Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused**

18 Afton toodab KN-i rubriiki 3811 kuuluvaid erinevaid lisandeid, mis on mõeldud mootorikütustesse lisamiseks või nendega segamiseks tavaliselt suhtes 1/1000 või 1/2000.

19 Eelotsusetaotluses nähtub, et Aftoni toodetud lisandid ei ole mõeldud mootorikütusena kasutamiseks või neid ei müüda ega kasutata mootorikütusena. Ükski neist kütuselisanditest ei ole mõeldud toimima kütusena kui sellisena või sõidukite kütusena. Nimetatud lisandid sisaldavad vastupidi ühte või mitut järgmist komponenti: puhastusvahend, aine vahu ärahoidmiseks, de-emulgaator, kandja-lahus, lahusti, aine tsetaaniarvu tõstmiseks, aine määrdeomaduste parandamiseks ning korrosiooniinhibiitor. Kütuselisandid tarvitatakse ära mootoris toimuvas põlemisprotsessis.

20 Afton esitas kaebuse VAT and Duties Tribunalile selleks, et Commissioners maksaks tagasi nende lisandite pealt ajavahemikus 19. novembrist 2000 kuni 31. detsembrini 2004 tasutud maksu, mis vastab 2 825 215,61 Inglise naela suurusele summale.

21 VAT and Duties Tribunal jättis 4. mai 2007. aasta otsusega hagi rahuldamata põhjendusel, et direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimene lõik ja direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teine lõik maksustavad kõik kütuselisandid, olgu siis tegemist kas mineraalõlidest või muudest ainetest valmistatud toodetega, ning kuna neid lisandeid peetakse kütteaineteks, ei ole need direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 1 punktiga a või direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 4 punkti b esimese taandega maksust vabastatud.

22 Neil asjaoludel otsustas High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division, kellele oli esitatud apellatsioonkaebus, menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas kõnealused kütuselisandid, mis ei ole mõeldud mootorikütusena kasutamiseks ja mida ei müüda ega kasutata mootorikütusena, vaid mida lisatakse mootorikü-

tusesse muul otstarbel kui mootorikütusega sõiduki kütuseks, kuuluvad direktiivi [92/81] artikli 2 lõike 3 alusel maksustamisele?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis kas sellised kütuselisandid kuuluvad direktiivi [92/81] artikli 8 lõikes 1 ette nähtud maksuvabastuse kohaldamisalasse?

3. Kas kõnealused kütuselisandid, mis ei ole mõeldud mootorikütusena kasutamiseks ja mida ei müüda ega kasutata mootorikütusena, vaid mida lisatakse mootorikütusesse muul otstarbel kui sõiduki kütuseks, kuuluvad direktiivi [2003/96] artikli 2 lõike 3 teise lõigu alusel maksustamisele?

4. Kui vastus teisele küsimusele on jaatav, siis kas sellised kütuselisandid on direktiivi [2003/96] artikli [2 lõike] 4 punkti b esimese taande alusel selle direktiivi kohaldamisalast välistatud?

5. Kas Ühendkuningriigis kehtestatud kõnealuste kütuselisandite maks on vastuolus ühenduse õiguse ja eelkõige direktiivi [92/12] artikliga 3?”

## Eelotsuse küsimused

23 Nende nelja esimese küsimusega, mida tuleb uurida koos, küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt, kas ühelt poolt direktiivi 92/81 artikli 2 lõiget 3 ja artikli 8 lõiget 1 ning teiselt poolt direktiivi 2003/96 artikli 2 lõikeid 3 ja 4 tuleb tõlgendada nii, et sellistele kütuselisanditele nagu põhikohtuasjas, mis on esimesena nimetatud direktiivi artikli 2 lõike 1 mõttes „mineraalõlid" või teisena nimetatud direktiivi artikli 2 lõike 1 mõttes „energiatooted", kuid mis ei ole mõeldud mootorikütusena kasutamiseks ja mida ei müüda ega kasutata mootorikütusena, tuleb kohaldada nimetatud direktiividega kehtestatud maksustamiskorda.

24 Nagu nähtub eelotsusetaotlusest, tõstatati need küsimused kohtuvaidluse raames, mis käsitles selliste kütuselisandite maksu õiguspärasust, mis tasuti 1979. aasta süsivesinikõlide aktsiisimaksu seaduse alusel ajavahemiku eest 19. novembrist 2000 kuni 31. detsembrini 2004.

25 Selles osas tuleb meenutada, et ajavahemiku osas kuni 31. detsembrini 2003 oli liikmesriikidel direktiivi 92/81 artikli 1 lõike 1 alusel kohustus kehtestada direktiivi mõttes „mineraalõlidele" ühtlustatud aktsiisimaks. Alates 1. jaanuarist 2004 oli liikmesriikidel direktiivi 2003/96 – mis tunnistas direktiivi 92/81 kehtetuks – artikli 1 kohaselt kohustus maksustada „energiatooted" direktiivi 2003/96 kohaselt; nagu nähtub selle põhjendusest 2 ja 3, on direktiivi eesmärk kehtestada ühenduse tasandil lisaks mineraalõlidele suurema osa energiatoodete madalaim maksustamistase (vt selle kohta 5. juuli 2007. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-145/06 ja C-146/06: Fendt Italiana, EKL 2007, lk I-5869, punkt 32).

26 Direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 1 punkti k kohaselt koostoimes sama artikli lõikega 4 ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 1 punkti f kohaselt koostoimes sama artikli lõikega 5 on selliste toodete puhul, nagu põhikohtuasjas vaatluse all olevad KN-rubriiki 3811 kuuluvad kütuselisandid, nende direktiivide mõttes vastavalt olukorrale tegemist kas „mineraalõlide" või „energiatoodetega".

27 Vastavalt direktiivi 92/81 artikli 2 lõikele 2 ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 esimesele lõigule maksustatakse mineraalõlid ja energiatooted, millele sarnaselt põhikohtuasjas vaatluse all olevate kütuselisanditega ei ole maksustamise määr mineraalõlide puhul sätestatud direktiivis 92/82 või energiatoodete puhul direktiivis 2003/96, vastavalt kasutusele samaväärsele kütteainele või mootorikütusele kehtestatud määraga, kui need on mõeldud kasutamiseks või neid müüakse või kasutatakse kütteaine või mootorikütusena.

28 Käesoleval juhul on selge, nagu nähtub muu hulgas eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimese ja kolmanda küsimuse sõnastusest, et põhikohtuasjas vaatluse all olevad lisandid, kui need on mõeldud kütusesse lisamiseks ja seetõttu kütuses kasutamiseks, ei ole mõeldud kasutamiseks mootorikütusena või neid ei müüda ega kasutata mootorikütusena. Seetõttu ei kuulu sellised lisandid direktiivi 92/81 artikli 2 lõikega 2 ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 esimese lõiguga kehtestatud maksustamise alla.

29 Siiski maksustatakse direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimese lõigu esimese lause ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teise lõigu kohaselt „[l]isaks lõikes 1 loetletud maksustatavatele toodetele […] kõik tooted, mis on mõeldud kasutamiseks või mida müüakse või kasutatakse mootorikütusena, kütuselisandina või täiteainena", samaväärsele mootorikütusele kehtestatud määraga.

30 Aftoni sõnul ei kuulu põhikohtuasjas vaatluse all olevad lisandid siiski nimetatud sätetega kehtestatud maksustamise alla. Nende sätete selgest sõnastusest, eelkõige väljendist „lisaks lõikes 1 loetletud maksustatavatele toodetele" tuleneb, et need sätted on täiendavat laadi ning neid kohaldatakse ainult lisatoodetele, mis ei ole „mineraalõlid" või „energiatooted", mis on loetletud vastavalt nende direktiivide artiklite 2 lõigetes 1. Nende sätete alla kuuluvad seega muud tooted. Alternatiivne tõlgendus, mille kohaselt nende sätete alla kuuluvad nimetatud artikli 2 lõikes 1 juba osutatud tooted, jätaks tähelepanuta eessõna „lisaks" kasutamise ning see tõlgendus oleks ekslik, kuna sellega nõutaks, et kõik lisanditena kasutamiseks mõeldud tooted oleksid maksustatud, samas kui sellist tagajärge oleks võinud saavutada palju lihtsama sättega, mis ei oleks sisaldanud eespool mainitud sissejuhatavat väljendit. Sellise tõlgenduse tagajärjeks oleks samuti, et need direktiivid nõuaksid teist korda mootorikütusena kasutamiseks mõeldud mineraalõlide ja energiatoodete maksustamist. Ühenduse õigusnormidega taotletud eesmärgile vastaks muu hulgas see, kui mineraalõlisid ja energiatooteid maksustataks ainult siis, kui neid kasutatakse mootorikütuse või kütteainena.

31 Arvestades direktiivide 92/81 ja 2003/96 asjaomaste sätete sõnastust ning nende direktiivide üldist ülesehitust ja eesmärki, tuleb siiski tõdeda, et selle tõlgendusega ei saa nõustuda.

32 Esiteks mis puudutab nimetatud sätete sõnastust, siis tuleb kindlasti tunnistada, nagu komisjon juba ise kohtuistungil Euroopa Kohtu küsimustele vastates tegi, et direktiivi 92/81 artikkel 2 ja direktiivi 2003/96 artikkel 2 võiksid olla selgemad ja täpsemad, kuna tegemist on sätetega, mis kehtestavad maksustamiskorra, mille eesmärk on pärast siseriiklikusse õigusesse ülevõtmist kohustuste panemine eraõiguslikele isikutele. Kuna direktiivi 92/81 artikli 2 lõige 2 ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 esimene lõik kehtestavad mineraalõlide ja energiatoodete maksustamise, peaks kütuselisandite – mis on, nagu põhikohtuasjas, mineraalõlid või energiatooted – maksustamine loogiliselt olema kehtestatud nendes sätetes. Nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktist 28, see nii ei ole.

33 Siiski nähtub piisavalt direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimesest lõigust ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teisest lõigust, et sellistele kütuselisanditele, nagu on vaatluse all põhikohtuasjas, kohaldatakse nende sätetega kehtestatud maksustamiskorda.

34 Vastupidi Aftoni väidetule ei tule tegelikult väljendit „[l]isaks lõikes 1 loetletud maksustatavatele toodetele", mis on iga nimetatud sätte alguses, mõista nii, et selle eesmärk on nende sätete kohaldamisalast välistada tooted, mis on vastavalt „mineraalõlid" ja „energiatooted" direktiivide 92/81 ja 2003/96 artikli 2 lõike 1 mõttes.

35 Hoopis vastupidi, eessõnal „lisaks" on selle sõna üldise tähenduse kohaselt mitte välistav, vaid hõlmav eesmärk. See eesmärk nähtub direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimese lõigu esimese lause ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teise lõigu mitmest keeleversioonist (vt lisaks prantsuskeelsele versioonile näiteks saksakeelset („[n]eben"), hispaaniakeelset („[a]demás"), itaaliakeelset („[o]ltre"), hollandikeelset („[n]aast"), portugalikeelset („[p]ara além") ja ingliskeelset („[i]n addition to") versiooni).

36 Sellest tuleneb, et väljendiga „[l]isaks lõikes 1 loetletud maksustatavatele toodetele" on direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimese lõigu esimese lause ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teise lõigu eesmärk sõnaselgelt hõlmata nende sätete kohaldamisalasse kõik tooted, mis on mõeldud kasutamiseks või mida müüakse või kasutatakse mootorikütusena, kütuselisandina või täiteainena, sh tooted, mis on „mineraalõlid" või „energiatooted" nende direktiivide mõttes.

37 Sellist nimetatud direktiivide artikli 2 sõnastusest tulenevat tõlgendust ei sea kahtluse alla asjaolu, et selle puhul on mineraalõlide ja energiatoodete osas, mis on mõeldud kasutamiseks või mida müüakse või kasutatakse mootorikütusena, tegemist juba direktiivi 92/81 artikli 2 lõikest 2 ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 esimesest lõigust tuleneva maksustamise kohustuse kordamisega. Nende direktiivide sätete osaline kordamine, kui kahetsusväärne see ka ei oleks, on seletatav direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimese lõigu esimese lause ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teise lõigu täiendava laadiga; nimetatud sätete eesmärk on kehtestada maksustamise kohustus teistsugustele toodetele.

38 Teiseks, mis puudutab direktiivide 92/81 ja 2003/96 üldist ülesehitust ja eesmärki, tuleb meenutada, et nende eesmärk on mõlema artikli 1 kohaselt kehtestada mineraalõlide ja energiatoodete ühtlustatud maksustamiskord.

39 Põhikohtuasjas vaatluse all olevate kütuselisandite välistamine direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimese lõigu esimese lause ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teise lõigu kohaldamisalast tooks kaasa seostamata, isegi absurdse lahenduse, mille kohaselt neile lisanditele, mis on mineraalõlid või energiatooted, ei kohaldata nende sätetega kehtestatud maksustamise kohustust, samas kui kütuselisanditele, mis ei ole mineraalõlid või energiatooted, nimetatud sätete kohaselt seda maksustamise kohustust kohaldatakse.

40 Hoopis vastupidi, tegelikult näib, et ühenduse seadusandja soovis samastada mootorikütustega neile lisatavad lisandid – hoolimata nende olemusest – ning seda ainult seetõttu, et neid lisatakse nimetatud mootorikütustesse, ja seda selleks, et kohaldada lisanditele sama maksustamiskorda mis mootorikütustele.

41 Selles osas tuleb muu hulgas meenutada, nagu seda tegid Itaalia ja Ühendkuningriigi valitsus, et sellest hetkest, mil lisand lisatakse mootorikütusesse, ei ole enam ilma üksikasjaliku keemilise analüüsita võimalik eristada mootorikütust ennast lisandist, mis on segunenud mootorikütusega. Neil asjaoludel, juhul kui kütuselisandeid ei maksustata mootorikütusena, nagu väidab Afton, tuleneb sellest kuritarvituse oht, kuna kontroll muutub raskeks – kui mitte isegi rohkem –, sest igal üksikjuhtumil on vaja analüüsida segu koostist, et teada saada mootorikütuse ja lisandi vahekord selles segus.

42 Seetõttu nähtub direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimese lõigu esimesest lausest ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teise lõigu sõnastusest ning nende direktiivide üldisest ülesehitusest ja eesmärgist, nagu väitsid kõik Euroopa Kohtule kirjalikke märkusi esitanud valitsused kui ka komisjon, et need sätted on mõeldud nii, et need kehtivad kõikidele toodetele, mida kasutatakse lisanditena, olgu siis tegemist „mineraalõli" või „energiatootega" nende direktiivide mõttes või mitte.

43 Seda järeldust ei sea kahtluse alla direktiivi 92/81 artikli 8 lõike 1 punkt a ega direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 4 punkt b, mille kohaselt juhul, kui neid mineraalõlisid ja energiatooteid kasutatakse muul otstarbel kui mootorikütuse või kütteainena, tuleb need vastavalt ühtlustatud aktsiisimaksust vabastada või direktiivi 2003/96 kohaldamisalast välistada. Kui neid sätteid kohaldada sellistele kütuselisanditele, nagu on vaatluse all põhikohtuasjas, millele kehtib sõnaselge maksustamise kohustus direktiivi 92/81 artikli 2 lõike 3 esimese lõigu esimese lause ning direktiivi 2003/96 artikli 2 lõike 3 teise lõigu alusel, siis viimati nimetatud sätted kaotaks täielikult oma kasuliku mõju (vt analoogia alusel 10. juuni 1999. aasta otsus kohtuasjas C-346/97: Braathens, EKL 1999, lk I-3419, punktid 24 ja 25, ning 25. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-437/01: komisjon *vs*. Itaalia, EKL 2003, lk I-9861, punktid 31–33).

44 Seega tuleb neljale esimesele küsimusele vastata, et ajavahemiku osas kuni 31. detsembrini 2003 tuleb direktiivi 92/81 artikli 2 lõiget 3 ning artikli 8 lõiget 1 ning ajavahemiku osas 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2004 tuleb direktiivi 2003/96 artikli 2 lõikeid 3 ja 4 tõlgendada nii, et sellistele kütuselisanditele, nagu on vaatluse all põhikohtuasjas, mis on esimesena nimetatud direktiivi artikli 2 lõike 1 mõttes „mineraalõlid" ja teisena nimetatud direktiivi artikli 2 lõike 1 mõttes „energiatooted", kuid mis ei ole mõeldud mootorikütusena kasutamiseks ja mida ei müüda ega kasutata mootorikütusena, peab kehtima nende direktiividega sätestatud maksustamiskord.

45 Arvestades seda vastust, ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtu viiendale küsimusele vaja vastata.

**Kohtukulud**

46 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

**Nõukogu 19. oktoobri 1992. aasta direktiivi 92/81/EMÜ mineraalõlidele kehtestatud aktsiisimaksude struktuuri ühtlustamise kohta (mida on muudetud nõukogu 22. detsembri 1994. aasta direktiiviga 94/74/EÜ) artikli 2 lõiget 3 ja artikli 8 lõiget 1 tuleb ajavahemiku osas kuni 31. detsembrini 2003 ning nõukogu 27. oktoobri 2003. aasta direktiivi 2003/96/EÜ (millega korraldatakse ümber energiatoodete ja elektrienergia maksustamise ühenduse raamistik) artikli 2 lõikeid 3 ja 4 tuleb ajavahemiku osas 1. jaanuarist kuni 31. detsembrini 2004 tõlgendada nii, et sellistele kütuselisanditele, nagu on vaatluse all põhikohtuasjas, mis on esimesena nimetatud direktiivi artikli 2 lõike 1 mõttes „mineraalõlid" või teisena nimetatud direktiivi artikli 2 lõike 1 mõttes „energiatooted", kuid mis ei ole mõeldud mootorikütusena kasutamiseks ja mida ei müüda ega kasutata mootorikütusena, peab kehtima nende direktiividega sätestatud maksustamiskord.**

Allkirjad